

За више информација контактирати:
Арјун Макхијани, ИЕЕР: 301-270-5500
Линда Гунтер, МИИРС: 202-328-0002

Извештај за штампу

Нова истраживања указују да опасност по здравље изазвана уранијумом може имати више облика него што је то изражено у садашњим федералним одредбама

Осиромашени уранијум из фабрике чија је изградња планирана у Новом Мексику може коштати пореске обвезнике више милијарди долара без значајног финансијског покрића

Такома Парк, Мериленд, 23. фебруар 2005. године

Нови извештај који предлаже изградњу фабрике за богаћење уранијума у Новом Мексику наводи да би било потребно између 3 и 4 милијарде долара да би се осигурало правилно управљање и уклањање осиромашеног уранијумом који би ова фабрика произвела. Корисници производа не би могли да покрију тако високе трошкове.

Извештај такође разматра скорија истраживања о последицама које осиромашени уранијум има на здравље становништва, углавном спроведена у *Armed Forces Radiobiology Research Institute* у Бетесди, Мериленд, после рата у Голфском заливу 1991. године. Ово истраживање има знатно шире импликације од оних које би могла да има изградња погона у Новом Мексику. Истраживање указује да осиромашени уранијум може изазвати мутацију гена, развој тумора, појаву абнормалија, тровање хелија и нерава, на сличан начин на који би то учинило излагање олову.¹ Такође, постоји могућност да осиромашени уранијум прође кроз плаценту и оштети ембрион/фетус. Поједина истраживања указује да хемијска и радиолошка отровност уранијума може, у неким случајевима, заједно да изазове последице које су веће од оних које би изазвали њени састојци појединачно. Федерални прописи ограничавају удисање уранијума засновано на ризику од рака и забрањују конзумирање контаминираних воде за пиће, превасходно услед њене штетности по бубреге.

Тренутно постоји око 740,000 тона осиромашеног уранијума у нестабилном стању у облику хексафлуорида ускладиштеног на локацијама Завода за енергију у Падуђи, Кентаки, Охајо, И Оак Риџе, Тенеси. ЛЕС, удружење корпорација коју предводи европска компанија Уренко, жели да изгради погон у Новом Мексику. Друга компанија, УСЕК, жели да изгради сличан погон у Охају.

¹ Може проузроковати генетске мутације, туморе, урођене поремећаје, неуролошке поремећаје, и токсичност на нивоу хелије

Изјава који су NIRS(*Nuclear Information and Resource Service*) и ИЕЕР дали за јавност закључује да уколико ЛЕС не обезбеди најмање 2.5 милијарде долара, грађани Новог Мексика, порески обвезници у Сједињеним Државама и будуће генерације ће се суочити са одговорношћу за радиоактивни отпад у вредности од више милијарди долара. НИРС и јавна интересна група *Public Citizen* су поднели извештај Нуклеарној регулаторној комисији касног новембра 2004. године као део њихове законске интервенције против захтева за издавање дозволе ЛЕС-у. Редигована верзија из које су изостављане финансијски подаци дата је на увид јавности данас.

“Ако осиромашени уранијум назовемо загађивачем ‘ниског нивоа’ тиме не умањујемо његову штетност”, рекао је Др. Арјун Макхијани, главни аутор извештаја и председник ИЕЕР-а. “ Да парафразирамо Шекспира, опасни радиоактивни отпад би и под другим именом и даље представљао значајну претњу здрављу становништва.”

Извештај је назван: “Трошкови и ризик управљања и отклањања осиромашеног уранијума из државне институције пројекта чију је изградњу предложио ЛЕС, у општини Леа државе Нови Мексико”. Извештај садржи податке који указују да је осиромашени уранијум радиолошки упоредив са било којим трансуранијумским отпадом, високо зараженим плутонијумом и другим радионуклеидима дугог живота. Федералне регулативе дефинишу трансуранијумски отпад као онај који има више од 100 нано-кирија по граму дугорочног трансуранијумског радионуклеида и емотује алфа-радијацију. Трансуранијумски отпад из установа Министарства за енергију је сада складиштен у дубокој геолошкој откопини у Новом Мексику названој *Waste Isolation Pilot Plant*, и кошта федералну државу више милијарди долара.

“Становници Новог Мексика и порески обвезници у Сједињеним Државама могу се суочити са огромним одговорностима”, рекао је Мајкл Мариоте, директор НИРК-а, организације која је спонзорисала извештај ИЕЕР-а. “ Корпорације могу лако да се извуку из ових обавеза. На пример, то се десило пре три деценије кад је *Getty Oil* препустио отпад из фабрике која је обрађивала плутонијум у надлештво федералне владе и државе Њујорк. Та збрка која кошта више милијарди долара још увек није сређена, и још увек није нађено место на које би отпад био одложен.”

“Опасност по здравље коју осиромашени уранијум представља може се појавити у много више облика него што је то данас признато у федералним одредбама”, рекао је Др. Брус Смит, научник у ИЕЕР-у и ко-аутор извештаја. “ Деца у будућности могу добити завештање врло слично случају тровања оловом чији су сведок последње три генерације, само што ће овог пута бити у питању тешки метал који је уз то и радиоактиван.”

Ово је четврти пут да ЛЕС подноси захтев за издавање дозволе за изградњу фабрике за богаћење уранијума у Сједињеним Државама. Први покушај за изградњу таквог погона у Луизијани коштао је ЛЕС више од 30 милиона долара. ЛЕС је повукао захтев када се група грађана успешно супроставила

изјави коју је НРК дао о утицају на животну средину. Две друге локације, обе у Тенесију, биле су такође истражене али и напуштене пошто су подносиоци молбе били суочени са локалном опозицијом. Одлагање осиромашеног уранијума и даље остаје да буде једна од главних брига јавног мњења.

“НРЦ за сада није успео да докаже своје тврдње да би количина радијације коју отпушта осиромашени уранијум у напуштеном руднику била у дозвољеним границама”, рекао је Др. Макхијани. “Анализе које нису подржане подацима не би требало да буду прихваћене у било ком форуму, а посебно не када долазе од владине организације са задатком да штити јавно здравље и сигурност.”

ЛЕС може да узме у обзир површинско отклањање као опцију; локације у Јути или у Тексасу преко пута границе са Новим Мексиком могу доћи у обзир. Један од избора је да ЛЕС плати федералној влади да преузме отпад. ДОЕ изграђује фабрику која би претварала хексафлорид осиромашеног уранијума у стабилнији облик али ова организација још увек није пронашла дугорочну стратегију чак ни за свој уранијум.

“Пренос одговорности у руке ДОЕ не може бити узета у обзир као решење за отпад који је проблем ЛЕС-а”, рекла је Венона Хаунтер, директор *Public Citizens Critical Mass Energy and Environment Program*. “ДОЕ још увек није преузела одговорност ни за бушел нафте из нуклеарних електрана, упркос законској обавези да са отплатом започне 1998. године и милијардама долара који су потрошачи нуклеарне енергије дали федералној влади”.

Цео извештај се може наћи на следећем сајту:
www.ieer.org/reports/du/LESrptfeb05.pdf